

आदिवासी विकास विभागामार्फत सन २०२५-२६ या
आर्थिक वर्षातील जाहिरात माध्यम आराखड्याच्या
अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: माप्र-२५२५/प्र.क्र.२६/का-०५
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
तारीख: २४ सप्टेंबर, २०२५.

वाचा :-

- १) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र.मावज २०१७/प्र.क्र.१५३/का.३४, दि.२१.०७.२०१७
- २) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र.मावज-२०२१/प्र.क्र.१२६/का-३४, दि.१३.०८.२०२१
- ३) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाच्या माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समितीच्या दिनांक १४.०७.२०२५ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

आदिवासी विकास विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांची माहिती आदिवासी समुदायास व्हावी आणि या योजनांचा लाभ तळागाळातील आदिवासी समुदायास मिळावा यासाठी सदर योजनांची व्यापक प्रसिध्दी होणे गरजेचे आहे. विभागामार्फत आदिवासींसाठी वैयक्तिक स्वरूपाच्या तसेच, सामुहिक स्वरूपाच्या योजना राबविण्यात येतात. सदर योजनांचा लाभ घेण्याबाबत आदिवासींमध्ये जनजागृती करणे, सदर योजनांची सविस्तर माहिती आदिवासी बांधवांपर्यंत पोहचविणे जेणेकरून विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांचा लाभ पात्र लाभार्थ्यांना होऊन त्यांचे जीवन सुकर होण्यास मदत होईल, यासाठी विभागामार्फत जाहिरातींच्या विविध माध्यमांमार्फत सदर योजना आदिवासींपर्यंत पोहचविणे आवश्यक आहे.

सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक १३.०८.२०२१ च्या शासन निर्णयानुसार शासकीय जाहिराती वितरण धोरणाच्या अंमलबजावणीची कार्यपद्धती विहित करण्यात आली आहे. त्यानुषंगाने आदिवासी विकास विभागाच्या विविध योजनांची प्रचार व प्रसिध्दी करण्यासाठी माध्यम आराखड्याचा प्रस्ताव माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाच्या माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समितीच्या मंजूरीसाठी सादर करण्यात आला होता. त्यानुसार आदिवासी विकास विभागाच्या प्रचार व प्रसिध्दीसाठी माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाच्या माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समितीच्या दिनांक १४.०७.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीत रु.५२९७.४७ लक्ष इतक्या रकमेच्या माध्यम आराखड्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर माध्यम आराखड्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षामध्ये आदिवासी विकास विभागाच्या विविध योजनांची प्रचार व प्रसिध्दीसाठी माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाच्या माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी समितीच्या दिनांक १४.०७.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीत मंजूरी देण्यात आलेल्या रु.५२,९७,४७,०००/- (अक्षरी रुपये बावन्न कोटी सत्त्याण्णव लक्ष सत्तेचाळीस हजार फक्त) इतक्या रकमेच्या माध्यम

आराखड्यास या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. या प्रचार व प्रसिध्दी माध्यम आराखड्यानुसार येणाऱ्या अंदाजित रकमेचा तपशिल सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र “अ” नुसार राहिल.

२. सदर माध्यम आराखड्यातील प्रसिध्दी संदर्भातील कार्यादेश माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत दिल्यानंतर त्या त्या माध्यमाद्वारे प्रचार व प्रसिध्दी झाल्याबाबतची खातरजमा करुन त्याबाबतचा अहवाल आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी शासनास सादर करावा.
३. सदर प्रयोजनासाठी येणारा खर्च सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरिता मागणी क्रमांक टी-५ (०१) (४६) जनजाती क्षेत्र उपयोजनेखाली नव्याने अंमलबजावणी करण्यात आलेल्या योजनांची विविध माध्यमांमार्फत माहिती व प्रसिध्दी (कार्यक्रम), २२२५ ४११३, २६-जाहिरात व प्रसिध्दी, ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.
४. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग, व्यय-१४ च्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.८६३/२०२५, दिनांक २२.०९.२०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करुन आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०९२४१५०८५०७०२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने सांक्षांतिक करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(ज्ञानेश्वर गोपतवाड)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री, आदिवासी विकास, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. राज्य मंत्री, आदिवासी विकास, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
५. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
६. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या. नाशिक.
८. सह/उप सचिव (रोखशाखा), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखापरीक्षा), मुंबई/नागपूर.

- १०.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ११.निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १२.निवडनस्ती.

विवरणपत्र “अ”

शासन निर्णय क्रमांक : माप्रप्र-२५२५/प्र.क्र.२६/का.०५, दिनांक २४ सप्टेंबर, २०२५ चे सहपत्र
आदिवासी विकास विभागाच्या विविध योजनांच्या व्यापक प्रसिध्दीकरिता माध्यम आराखड्याचा तपशिल

आदिवासी विकास विभाग प्रसिध्दी माध्यम आराखडा								
Table A								
अ. क्र.	माध्यम	स्वरूप	तपशील	रक्कम (प्रती नग)	संख्या	एकूण अंदाजित रक्कम	जीएसटी	एकूण अंदाजित रक्कम (सर्व करांसहित)
१	निर्मिती साहित्य (Production of Creative)	प्रिंट	प्रिंट आणि इतर बाह्य माध्यमांकरिता जाहिरातीचा मजकूर (Adaptation, Translation, Formating from one media to other media)	१००००	५	५००००	९०००	५९०००
		टिव्हीसी	TVC - ४५ ते ६० Sec. - As per DAVP rate	७०००००	४	२८०००००	५०४०००	३३०४०००
		टिव्हीसी विद्य सेलिब्रिटी	TVC - ४५ ते ६० Sec. - As per DAVP rate	२००००००	३	६००००००	१०८००००	७०८००००
		माहितीपट	१० ते १५ मिनिटे - As per DAVP rate	१२५००००	५	६२५००००	११२५०००	७३७५०००
		यशोगाथा	३ मिनिटे - As per DAVP rate	९७५०००	१५	१४६२५०००	२६३२५००	१७२५७५००
		जिंगल्स/ स्पॉट	Audio Jingle (४५ ते ६० Sec.)	४५०००	८	३६००००	६४८००	४२४८००
Total - A						३००८५०००	५४१५३००	३५५००३००
Table B								
अ. क्र.	Media	मूळ दर, प्रक्रिया	Details	वारंवारिता	संख्या/ दिवस	एकूण अंदाजित रक्कम	जीएसटी	एकूण अंदाजित रक्कम (सर्व करांसहित)
मुद्रित माध्यम (जाहिरात शाखा)								
१	वृत्तपत्राद्वारे (News Papers) योजनांचो प्रसिद्धी	शासनमान्य दर	राज्यातील निवडक वृत्तपत्रांमधून जाहिरातीद्वारे प्रसिद्धी	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादेत	३	१३५०००००	६७५०००	१४१७५०००
इलेक्ट्रॉनिक दृक-श्राव्य माध्यम (वृत्तचित्र शाखा)								
१	मराठी वृत्त वाहिन्याद्वारे (News Channels) जाहिरात प्रसारण	CBC (DAVP) यादीवरील व दर	४५ ते ६० सेकंद जाहिरातीचे प्रसारण - प्रत्येक बँडमध्ये नमूद दराच्या मर्यादेत समसमान जाहिरात प्रसारण	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादेत	६० दिवस	२०००००००	३६०००००	२३६०००००
२	स्थानिक केबल वाहिनीद्वारे प्रसारण	विहित ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे	शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचीमधील संस्थांमार्फत विहीत कार्यपद्धतीचे अवलंब करून प्रसिद्धी करणे शक्य होईल. या माध्यमांच्या संस्थेनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिद्धी करण्याचे प्रस्तावित	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादेत	६० दिवस	१०००००००	१८०००००	११८०००००
३	चर्चासत्र (निर्मिती व प्रसारणासहित)	विहित ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे	शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचीमधील संस्थांमार्फत विहीत कार्यपद्धतीचे अवलंब करून प्रसिद्धी करणे शक्य होईल. या माध्यमांच्या संस्थेनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिद्धी करण्याचे प्रस्तावित	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादेत	६० दिवसांच्या मर्यादेत	२५५०००००	४५९००००	३००९००००
४	एसटी बस डेपोतील सार्वजनिक उद्घोषणा	Sole Rights & CBC (DAVP) दर	As per DAVP - एकाधिकार उपलब्ध असलेल्या संस्थेकडून काम करून घेण्याचे प्रस्तावित As per Availability	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादेत	६० दिवस	८५०००००	१५३००००	१००३००००
बाह्य माध्यमाद्वारे प्रसिद्धी (प्रदर्शने शाखा)								

शासन निर्णय क्रमांक: माप्रप्र-२५२५/प्र.क्र.२६/का.०५

१	राज्यातील एस.टी. महामंडळाच्या डेयामधील LCD/LED/ESB स्क्रीनवरून जाहिरातीची प्रसिद्धी	CBC (DAVP) यादीवरील व दर	एस.टी. महामंडळाच्या बस डेपोतील इलेक्ट्रॉनिक साईन बोर्ड / एलईडी स्क्रीनवरून प्रसिद्धी (या माध्यमास एकाधिकार (Sole Rights) उपलब्ध आहेत. तथापि, दि.६ मार्च २०२५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये एकलस्रोत संस्था आणि जुने / सद्यस्थितीतील व सममाध्यमाचे DAVP दराने आणि लोकल केबलद्वारे जाहिरात प्रसिद्धीसाठी जुन्या DAVP दरास मान्यता देण्यात आलेली आहे.) As per Availability	अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	६५००००००	११७०००००	७६७०००००
२	राज्यातील एस.टी. महामंडळाच्या बसेसवरून (३ पॅनेलवरून) जाहिरातीची प्रसिद्धी	CBC (DAVP) यादीवरील व दर	As per DAVP - एकाधिकार उपलब्ध असलेल्या संस्थेकडून काम करून घेण्याचे प्रस्तावित As per Availability	अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	३८००००००	६८४००००	४४८४००००
३	एलईडी मोबाईलद्वारे, रोड शोद्वारे योजनांची प्रसिद्धी	विहित ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे	शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचीमधील संस्थांमार्फत विहीत कार्यपद्धतीचे अवलंब करून प्रसिद्धी करणे शक्य होईल. या माध्यमांच्या संस्थेनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिद्धी करण्याचे प्रस्तावित	अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	८०००००००	१४४०००००	९४४०००००
४	बॉटोएल कॅम्पेन ॲक्टिव्हिटी कार्यक्रम / मेळावे / प्रदर्शना द्वारे प्रसिद्धी	विहित ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे	शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचीमधील संस्थांमार्फत विहीत कार्यपद्धतीचे अवलंब करून प्रसिद्धी करणे शक्य होईल. या माध्यमांच्या संस्थेनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिद्धी करण्याचे प्रस्तावित	अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	८०००००००	१४४०००००	९४४०००००
५	एक्सप्रेस / मेल रेल्वेवरून फुल रॅपद्वारे जाहिरातीची प्रसिद्धी	CBC (DAVP) यादीवरील व दर	As per DAVP - एकाधिकार उपलब्ध असलेल्या संस्थेकडून काम करून घेण्याचे प्रस्तावित As per Availability १) नागपूर- कोल्हापूर एक्सप्रेस, २) कोयना एक्सप्रेस, ३) महाराष्ट्र एक्सप्रेस, ४) प्रगती एक्सप्रेस, ५) सिद्धेश्वर एक्सप्रेस, ६) विदर्भ एक्सप्रेस	अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	१५००००००	२७०००००	१७७०००००
समाज माध्यमांद्वारे प्रसिद्धी (समाज माध्यम शाखा)								
१	सोशल मिडीया (Social Media)	विहित ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे	शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचीमधील संस्थांमार्फत विहीत कार्यपद्धतीचे अवलंब करून प्रसिद्धी करणे शक्य होईल. या माध्यमांच्या संस्थेनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिद्धी करण्याचे प्रस्तावित	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	११५०००००	२०७००००	१३५७००००
२	डिजिटल मिडीया, ओटीटी माध्यमांद्वारे प्रसिद्धी	विहित ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे	शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचीमधील संस्थांमार्फत विहीत कार्यपद्धतीचे अवलंब करून प्रसिद्धी करणे शक्य होईल. या माध्यमांच्या संस्थेनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिद्धी करण्याचे प्रस्तावित	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	११५०००००	२०७००००	१३५७००००
३	चॅटबॉट / व्हॉट्स ॲपद्वारे मेसेजिंगद्वारे योजनांची प्रसिद्धी	विहित ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे	शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचीमधील संस्थांमार्फत विहीत कार्यपद्धतीचे अवलंब करून प्रसिद्धी करणे शक्य होईल. या माध्यमांच्या संस्थेनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिद्धी करण्याचे प्रस्तावित	नमूद अंदाजित रकमेच्या मर्यादित	६० दिवस	३३५०००००	६०३००००	३९५३००००
Total - B						४१२००००००		४८४४०५०००
Total - A + B						४४२०८५०००		५१९९०५३००

१	शा.नि. दि. १३.८.२०२१ नुसार रु.५.०० कोटी इतक्या रकमेपर्यंतच्या प्रसिद्धी आराखड्यासाठी एकूण खर्चाच्या ४% (रु.२० लाख) आणि त्यापेक्षा प्रत्येक वाढीव रकमेसाठी २% (उर्वरित रकमेवर (रु.५ कोटी वजाजाता)) प्रमाणे	शासन निर्णय तरतुदीनुसार	माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाला येणारा कार्यालयीन उपकरणावरील खर्च, सॉफ्टअवेर, तात्पुरता मनुष्यबळावरील खर्च, संशोधन खर्च, वाहतूक खर्च, इतर किरकोळ खर्च	९८४१७००		९८४१७००
	TOTAL EXPENDITURE (A+B)			४५१९२६७००		५२९७४७०००